

سلسله تکت‌نگاشت‌های
الگوی اسلامی ایران پیشرفت

گذار آغازینی از مفاهیم و نظریه‌های توسعه به سوی الزامات کلی الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت

رهبر فرزانه انقلاب اسلامی:

**باید در طراحی الگوی اسلامی-ایرانی پیشرفت
بر چهار عرصه‌ی فکر، علم، معنویت و زندگی تکیه شود
که در این میان، موضوع «فکر» بنیانی‌تر از بقیه‌ی عرصه‌ها است**

در دیدار اعضای شورای عالی
مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت
۱۳۹۱/۱۲/۱۴

سرشناسه	اسلمی، فر، مصطفی، ۱۳۳۶ -
عنوان و نام پدیدآور	: گذار آغازینی از مفاهیم و نظریه‌های توسعه به سوی الزامات کلی الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت (نگارش مصطفی سلیمی فر) [به سفارش] مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت.
مشخصات نشر	: تهران: مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	: ۸۰ ص.؛ جدول، نمودار.
فروست	: (سلسله تکنگاشتهای الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت؛ ۱۹)
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۷۶۱۱-۰۱-۳
وضعیت فهرست نویسی	: ایبا
یادداشت	: کتابخانه.
موضوع	: پیشرفت - جنبه‌های مذهبی - اسلام
موضوع	: رشد اقتصادی
موضوع	: رشد اقتصادی - ایران
موضوع	: آمریکای لاتین - سیاست اقتصادی
تستاسه افزوده	: مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت
رده بندی کنگره	: B۲۳۳۰۷۲۵۸۵۴۱۳۹۳
رده بندی دیویی	: ۲۹۷/۴۸۳۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۶۰۰۹۷۲

سلسله تک نگاشتهای الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت:

گذار آغازینی از مفاهیم و نظریه‌های توسعه به سوی الزامات کلی الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت

نگارش: دکتر مصطفی سلیمی فر (استاد اقتصاد دانشگاه فردوسی مشهد)

ناشر: نشر الگوی پیشرفت، وابسته به مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت

نوبت چاپ: اول، اردیبهشت ۱۳۹۳

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۶۱۱-۰۱-۳

قیمت: ۵۰۰۰۰ ریال

تلفن: ۰۲۱۸۸۰۱۴۶۴۸ - ۰۲۱۸۸۶۳۴۰۰۸

www.olgou.ir

Email:olgou@olgou.ir

نشانی: تهران، خیابان جلال‌الاحمد، روبه‌روی بیمارستان شریعتی، شماره ۳
تمامی حقوق این اثر متعلق به مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت است.
مسئولیت دیدگاه‌های بیان‌شده در این تک نگاشت بر عهده مؤلفان محترم است.

پیشگفتار

تعیین مبانی، ارکان، چارچوب و مسیر پیشرفت کشور در نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران باید با مشارکت گسترده و حضور همه جانبه دانشمندان، محققان، نخبگان دانشگاهی و حوزوی و جوانان این مرز و بوم صورت گیرد. به گواه تاریخ و تجارب گذشته، پیشرفتی همه جانبه و پایدار خواهد بود که مبانی اسلامی و اقتضانات ایرانی در آن توأمان مورد توجه باشد.

اینک مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت در آستانه اتمام سه سال تلاش‌های علمی، تخصصی و فکری درباره پیشرفت اسلامی ایرانی، برگزاری نشست‌های علمی و تخصصی، تاسیس اندیشکده‌های مرکز، انتشار صدها مقاله ارزشمند و تهیه نقشه راه تدوین الگو و انجام برخی از مراحل آن، در نظر دارد با هدف تولید دانش و گسترش و تعمیق ادبیات موضوعی در حوزه الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، آثاری را به صورت تک نگاشت‌های علمی فاخر منتشر نماید.

تک نگاشت نوشتاری تخصصی و نیمه مبسوط است که توسط یک پژوهشگر خبره در یک موضوع خاص نگاشته می‌شود. تک نگاشت از نظر حجم و محتوا حد فاصل مقاله و کتاب است و نویسنده با پردازش و تحلیل یافته‌ها و مطالعات تخصصی پیشین و افزودن یافته‌های پژوهشی جدید خود و تحلیل جامع و منسجم آنها افق‌های تازه‌ای را در زمینه مورد بررسی می‌گشاید.

سلسله تک نگاشت‌های الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت که در مجلدات مختلف منتشر می‌شوند، حاصل تلاش جمعی از استادان، اندیشمندان و محققان دانشگاهی و حوزوی است که مراحل مختلف نگارش، ارزیابی، ویراستاری، تدوین و انتشار را با نظارت متخصصان و اهل فن گذرانده است و در اختیار صاحب‌نظران قرار می‌گیرد. در پایان از مساعدت‌ها و تلاش‌های ارزنده نویسندگان تک نگاشت‌ها و داوران و مراکز مختلف علمی و پژوهشی که ما را در تهیه، تدوین و انتشار این سلسله یاری رساندند، تقدیر و تشکر می‌شود. امید است این محتوای علمی بتواند افق‌های نو و روشنی را در پیش چشم متخصصان دانشگاهی و حوزوی بگشاید و هر روز در طی مسیر تدوین و تحقق الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت گام‌های بلندتر و استوارتری برداشته شود.

فهرست

۷	چکیده
۸	مقدمه
۱۱	مفهوم توسعه
۱۳	توسعه اقتصادی
۱۴	مفهوم توسعه در نگاه نظریه پردازان
۱۹	الگوی تبدیل کشورهای در حال توسعه به سرمایه‌داری
۲۱	اجماع واشنگتنی
۲۱	تعریف اجماع واشنگتنی
۲۴	چالش‌های بعد از اجماع واشنگتن
۲۷	اجماع پساواشنگتنی
۲۸	تعریف اجماع پساواشنگتنی
۲۹	مقایسه اجماع واشنگتنی و پساواشنگتنی
۳۰	دیدگاه انعطاف پذیر نئوکلاسیک
۳۳	دوگانگی جهان از منظر ساختارگرایی
۳۵	نظریه وابستگی
۳۷	نظریه نهادگرایی
۳۸	دیدگاه تحلیل تاریخی نورث
۳۹	دیدگاه رانت طلبی یا مکتب انتخاب عمومی
۴۰	رویکرد توسعه به مثابه آزادی
۴۲	نظریه فلسفه اخلاق توسعه
۴۵	چهار مرحله‌ی تفکر توسعه
۴۷	اهداف توسعه
۴۹	مروری بر برخی مطالعات انجام شده

۵۴	ضرورت اسلامی بودن الگوی توسعه
۵۸	ضرورت ایرانی بودن الگوی پیشرفت
۶۵	محور الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت
۶۷	الزامات کلی الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت
۶۹	سرفصل برخی موانع پیشرفت کشور
۷۱	جمع بندی
۷۷	منابع